

Hodnocení

diplomové práce Michaely Sakařové

Dohoda o vině a trestu: srovnání české a německé právní úpravy

Diplomová práce o celkovém rozsahu 73 stran textu je vypracována na aktuální téma. Dohodu o vině a trestu zakotvila do našeho trestního řádu jako formu odklonu v trestním řízení a zvláštní typ řízení před soudem novela trestního řádu provedená zákonem č. 293/2012 Sb., účinným od 1. září 2012. Podstatou dohody o vině a trestu je uzavření „přijatelné“ dohody mezi státním zástupcem na jedné straně a obviněným na straně druhé o způsobu ukončení trestní věci, přičemž taková dohoda podléhá schválení soudu. Obviněný se tím vzdává práva na projednání své věci před nezávislým a nestranným soudem veřejně v hlavním líčení a soud mu uloží trest (resp. náhradu škody, nemajetkové újmy v penězích a vydání bezdůvodného obohacení, jsou-li k tomu splněny podmínky) bez dokazování viny, trestu a okolností důležitých pro rozhodnutí o náhradě škody. Cílem zakotvení tohoto institutu do mnohokrát rekonfigurovaného českého trestního řádu z roku 1961 byla snaha zákonodárce urychlení trestního řízení a také jeho zefektivnění.

Německé trestní právo obsahuje v trestním řádu institut podobný české dohodě o vině a trestu, který nazývá *Verständigung*. Jak píše autorka, jedná se o jakousi formu konsenzuálního řízení, protože vyřízení věci pomocí takové dohody vyžaduje souhlas státního zástupce i obviněného. Německý trestní řád oproti české či slovenské právní úpravě nekoncepčuje *plea bargaining* jako zvláštní způsob řízení, ale jako specifické oprávnění soudu uzavřít v rámci hlavního líčení se stranami dohodu. Tradice dohodovacího řízení je ovšem v Německu mnohem delší než v České republice a mezi oběma právními úpravami najdeme řadu odlišností.

Osnova diplomové práce je logická. Autorka práci rozdělila do úvodu, šesti kapitol dále strukturovaných a závěru. Postupně pojednává obecně o pojmu dohody o vině a trestu, dále podrobně rozebírá platnou českou právní úpravu dohodovacího řízení, následně pak právní úpravu téhož ve Spolkové republice Německo, shrnuje argumenty ve prospěch tohoto institutu i argumenty proti němu. V předposlední kapitole se zabývá využitím dohod o vině a trestu v praxi soudů České republiky a Slovenské republiky. Práci uzavírá konstatováním, že v praxi českých soudů se dohoda o vině a trestu používá spíše výjimečně, a proto její hlavní údajný přínos, tj. zrychlení trestního řízení a jeho zefektivnění nejsou ani nijak výrazné. Německá právní úprava je podle názoru autorky efektivnější. Otázkou pak zůstává, nakolik

tento kontroverzní institut kolidující téměř masově se základními zásadami trestního řízení má místo v systému kontinentálního práva.

S těmito závěry diplomantky souhlasím.

Autorka zpracovala práci na podkladě nadstandardního počtu odborných pramenů, mezi nimiž nalézáme i cizojazyčné prameny, což pochopitelně diplomovou práci zhodnocuje.

Práce je rozhodně způsobilým podkladem pro ústní obhajobu, kterou doporučuji orientovat na otázku: Klady a zápory dohody o vině a trestu v české právní úpravě.

Hodnocení: výborně

V Praze 11. 4. 2017

prof. JUDr. Jiří Jelínek, CSc.,
vedoucí diplomové práce